SCHOLA EMPIRICA

Šíříme ověřené postupy ve vzdělávání

Skills Builder 2.0

Rozvoj měkkých dovedností a jak je ve školách měřit

Mgr. Romana Šloufová
Mgr. Jan Netík

Jaké dovednosti budou v budoucnu potřeba?

Poptávka trhu práce (2025)

1. **Analytické myšlení**
2. **Odolnost, flexibilita a agilita**
3. **Vedení lidi** a sociální vliv
4. **Kreativní myšlení a chování**
5. **Motivace a vědomí vlastních schopností**
6. Technologická gramotnost
7. **Empatie a aktivní naslouchání**
8. **Zvídavost a schopnost celoživotního učení**
9. **Talent management**
10. Proklientský přístup a péče o zákazníky

Poptávka trhu práce v příštích letech (2030)

1. Práce s velkými daty a AI
2. Počítačové sítě a kybernetická bezpečnost
3. Technologická gramotnost
4. **Kreativní myšlení a chování**
5. **Odolnost, flexibilita a agilita**
6. **Zvídavost a schopnost celoživotního učení**
7. **Vedení lidí** a sociální vliv
8. **Talent management**
9. **Analytické myšlení**
10. Péče o životní prostředí

Zdroj: Future of Jobs 2025, World Economic Forum

Skills Builder – měkké dovednosti pro 21. století

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

- Vyvinuli ji **učitelé-odborníci-zaměstnavatelé**

  900 organizací a jednotlivců z celého světa

- Vznikla v roce 2009
- **Nástroj celoživotního vzdělávání** a rozvoje měkkých dovedností
- **Volně dostupná online**

Metodika Skills Builder v ČR

- na poptávku vyučujících
- 10 let
- základní a střední školy (věk 6 až 18)

Skills Builder - 2 pilíře rozvoje měkkých dovedností

1. pilíř - Vzdělávací plán - CO?

2. pilíř - Zásady výuky - JAK?

V jednoduchosti je síla

Začněte včas a vytrvejte

Sledujte pokroky

Zařazujte dovednosti do výuky vědomě

Dovednosti pravidelně procvičujte

Propojujte dovednosti se životem mimo školu

→ 1. pilíř

Vzdělávací plán: 8 měkkých dovedností

Komunikace **Řešení problémů** **Sebeřízení** **Spolupráce**

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Vzdělávací plán: 8 měkkých dovedností

- 8 základních měkkých dovedností
- 16 kroků
- 4 úrovně:
  - Začátečník
  - Středně pokročilý
  - Pokročilý
  - Expert

→ 1. pilíř

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Základní shrnutí**

Základ (2009-2024)

Skills **Builder**
Vzdělávací plán 1.0

2025

Revize

Výsledek (2025-2035)

Skills **Builder**
Vzdělávací plán 2.0

4 pilíře verze 2.0:

- Ucelenost
- Větší otevřenost
- Snadnější použití
- Mezinárodní platnost

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **4 úhly pohledu**

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

1. **Změna názvů dovedností**
   Vylepšené ikony

Komunikace

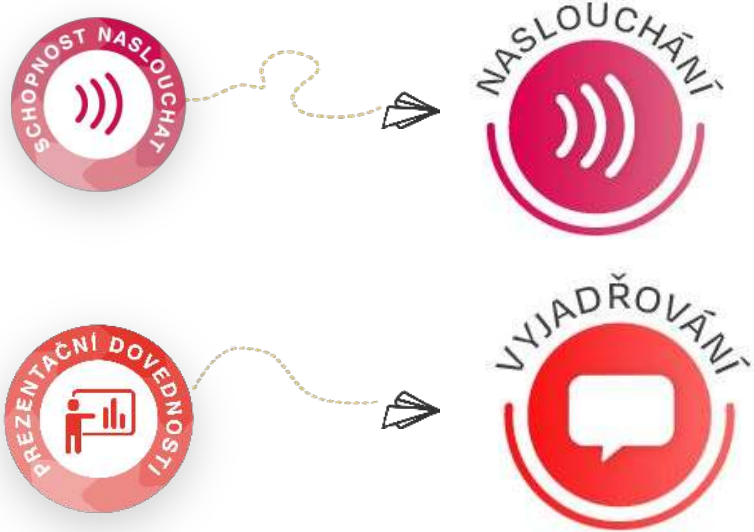

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

1. Změna názvů dovedností Vylepšené ikony

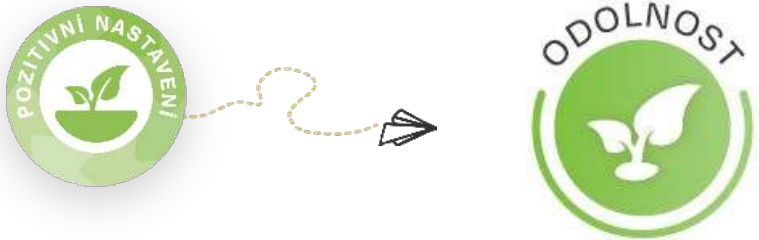

Sebeřízení

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

1. Změna názvů dovedností Vylepšené ikony

Spolupráce

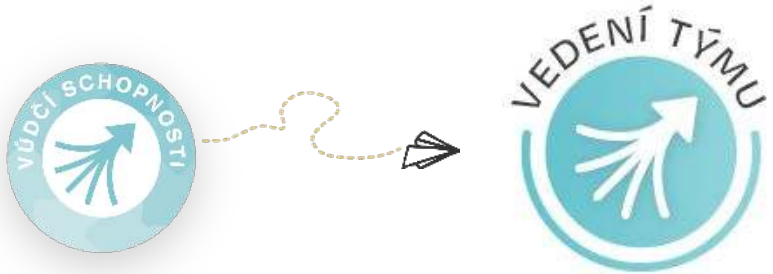

→ 1. pilíř

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **názvy a ikony**

Komunikace **Řešení problémů** **Sebeřízení** **Spolupráce**

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

2. Číslování 1 -16

3. Stejné počty kroků v úrovních dovedností

Úroveň	Krok	Označení a popis kroku
Začátečník (doporučený cíl pro věk 5–9 let)	Krok 1	*Pozorné naslouchání:* Alespoň chvíli naslouchám.
	Krok 2	*Vybavování:* Pamatuji si jednoduché instrukce.
	Krok 3	*Ověřování porozumění:* Doptávám se, když nerozumím.
	Krok 4	*Předávání informací:* Předávám informace přesně a správně.
Středně pokročilý (doporučený cíl pro věk 9–13 let)	Krok 5	*Rozpoznání komunikačního záměru:* Vím, proč se mnou někdo komunikuje.
	Krok 6	*Psaní poznámek:* Zaznamenávám si důležité informace.
	Krok 7	*Aktivní naslouchání:* Dávám najevo, že naslouchám druhému.
	Krok 8	*Dotazování:* Pokládám otevřené otázky, abych lépe porozuměl/a.
Pokročilý (doporučený cíl pro věk 13–17 let)	Krok 9	*Shrnování:* Vyjádřím vlastními slovy nebo shrnu, co jsem se dozvěděl/a.
	Krok 10	*Rozpoznávání zabarvení komunikace:* Vnímám, jak hlasový projev ovlivňuje komunikaci.
	Krok 11	*Odhalování manipulace:* Poznám, když se mě někdo snaží ovlivnit nebo přesvědčit.
	Krok 12	*Porovnání názorů:* Porovnám různé úhly pohledu.
Expert (doporučený cíl pro věk 17+)	Krok 13	*Analyzování názorů:* Zjišťuji, proč vznikají různé úhly pohledu.
	Krok 14	*Prozkoumávání zaujatosti:* Rozpoznám zaujatost v projevu.
	Krok 15	*Strategické dotazování:* Kladu otázky, které vedou k přemýšlení nad jinými perspektivami.
	Krok 16	*Vyhodnocování perspektiv:* Posuzuji a propojuji různé pohledy na věc.

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

4. Navrhovaný postup podle věku/úrovně zvládnutí dovednosti

Úroveň	Krok	Označení a popis kroku
Začátečník (doporučený cíl pro věk 5–9 let)	Krok 1	*Pozorné naslouchání:* Alespoň chvíli naslouchám.
	Krok 2	*Vybavování:* Pamatuji si jednoduché instrukce.
	Krok 3	*Ověřování porozumění:* Doptávám se, když nerozumím.
	Krok 4	*Předávání informací:* Předávám informace přesně a správně.
Středně pokročilý (doporučený cíl pro věk 9–13 let)	Krok 5	*Rozpoznání komunikačního záměru:* Vím, proč se mnou někdo komunikuje.
	Krok 6	*Psaní poznámek:* Zaznamenávám si důležité informace.
	Krok 7	*Aktivní naslouchání:* Dávám najevo, že naslouchám druhému.
	Krok 8	*Dotazování:* Pokládám otevřené otázky, abych lépe porozuměl/a.
Pokročilý (doporučený cíl pro věk 13–17 let)	Krok 9	*Shrnování:* Vyjádřím vlastními slovy nebo shrnu, co jsem se dozvěděl/a.
	Krok 10	*Rozpoznávání zabarvení komunikace:* Vnímám, jak hlasový projev ovlivňuje komunikaci.
	Krok 11	*Odhalování manipulace:* Poznám, když se mě někdo snaží ovlivnit nebo přesvědčit.
	Krok 12	*Porovnání názorů:* Porovnám různé úhly pohledu.
Expert (doporučený cíl pro věk 17+)	Krok 13	*Analyzování názorů:* Zjišťuji, proč vznikají různé úhly pohledu.
	Krok 14	*Prozkoumávání zaujatosti:* Rozpoznám zaujatost v projevu.
	Krok 15	*Strategické dotazování:* Kladu otázky, které vedou k přemýšlení nad jinými perspektivami.
	Krok 16	*Vyhodnocování perspektiv:* Posuzuji a propojuji různé pohledy na věc.

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

5. Krátká shrnutí kroků

Úroveň	Krok	Označení a popis kroku
Začátečník (doporučený cíl pro věk 5–9 let)	Krok 1	*Pozorné naslouchání:* Alespoň chvíli naslouchám.
	Krok 2	*Vybavování:* Pamatuji si jednoduché instrukce.
	Krok 3	*Ověřování porozumění:* Doptávám se, když nerozumím.
	Krok 4	*Předávání informací:* Předávám informace přesně a správně.

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

6. Tři dílčí cíle kroků

NASLOUCHÁNÍ

Začátečník (doporučený cíl pro věk 5–9 let)	Krok 1	***Pozorné naslouchání:*** **Alespoň chvíli naslouchám.** a) Popíšu, co znamená naslouchat b) Vysvětlím, proč je důležité naslouchat pozorně c) Využívám různé způsoby pozorného naslouchání
	Krok 2	***Vybavování:*** **Pamatuji si jednoduché instrukce.** a) Vysvětlím, co znamená vybavit si jednoduché instrukce b) Uvedu důvody, proč je důležité umět si vybavit zadané instrukce c) Využívám strategie pozorného naslouchání, abych si vybavil zadané instrukce
	Krok 3	***Ověřování porozumění:*** **Doptávám se, když nerozumím.** a) Vím, co znamená doptat se, když nerozumím b) Vysvětlím, proč je důležité se doptat, když něčemu nerozumím c) Pokládám vhodné ověřovací otázky, doptávám se
	Krok 4	***Předávání informací:*** **Předávám informace přesně a správně.** a) Vysvětlím, co znamená přesně předávat někomu informace b) Určím, proč a kdy je důležité přesně někomu předávat informace c) Využívám několik strategií, jak si vybavit informace a jak je předat dál

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

7. Reflektivní otázky

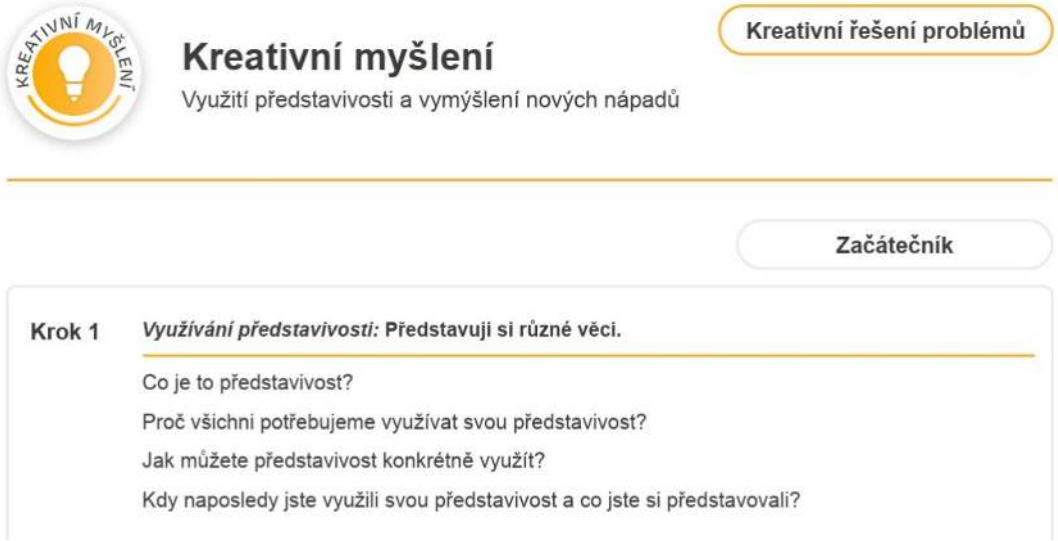

Skills Builder LEAD PARTNER | Czechia Česko

Revize vzdělávacího plánu Skills Builder: **Klíčové změny**

8. Aktualizace konceptů a změna pořadí kroků pro lepší plynulost

11 Nových konceptů

Řešení problémů - rozpoznání vzorců (krok 10)
Kreativita - testování nápadů (krok 12)

15 Konceptů začleněných do stávající kroků

Plánování - další rozvoj dovodností (krok 11)
Odolnost - selhání a vytrvalost při podpoře druhých (krok 6)

Opora v novém RVP

Klíčová kompetence

- **k učení:** SEBEŘÍZENÍ (CÍLEVĚDOMOST, POZITIVNÍ NAST.)
- **k řešení problémů:** ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ + KREATIVNÍ MYŠLENÍ
- **komunikační:** NASLOUCHÁNÍ + PREZENTAČNÍ DOVEDNOSTI
- **k podnikavosti a pracovní:** VŠECHNY DOVEDNOSTI
- **osobnostní a sociální:** SPOLUPRÁCE (TÝMOVÁ PRÁCE + VŮDČÍ SCH.)

Metodický portál - Skills Builder Global

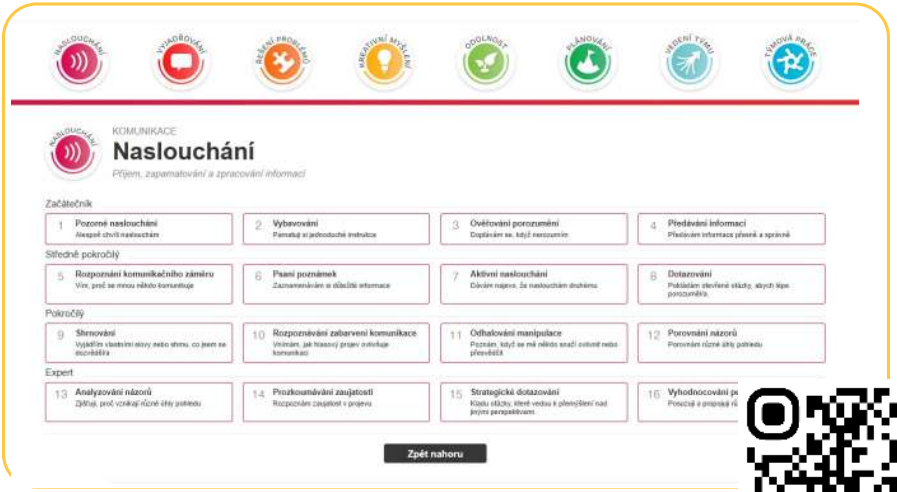

- Vzdělávací plán 2.0 v češtině je dostupný online od **léta 2026**
- Plná verze Vzdělávacího plánu 2.0 v PDF online
- Nový Vzdělávací **plán 2.0** vyjde **knižně lednu 2027**
- **Skills Builder HUB** pro vyučující
- **Skills Builder Benchmark** pro studenty

https://www.skillsbuilder.org/cz/global/universal-framework

Český metodický portál Skills Builder

Současná verze **metodického portálu** a vzdělávacího plánu bude dostupná do **léta 2027**

skillsbuilder.scholaempirica.org

Skills Builder Akcelerátor a Akcelerátor Plus

https://skillsbuilder.scholaempirica.org/akcelerator

- **Skills Builder Akcelerátor**

→ inovační roční program

→ pro nové školy

→ dlouhodobá strategie rozvoje dovedností žáků

→ zakomponování metodiky do fungování školy

- **Skills Builder Akcelerátor Plus**

→ navazující roční program

→ individuální forma podpory

→ pro školy po Skills Builder Akcelerátoru

Program Skills Builder Akcelerátor

V jednoduchosti je síla

Začněte včas a vytrvejte

Sledujte pokroky

Zařazujte dovednosti do výuky vědomě

Dovednosti pravidelně procvičujte

Propojujte dovednosti se životem mimo školu

Skills Builder Akcelerátor a Certifikace

Skills Builder
Bronzový certifikát

Pro školy, které **začínají** systematicky rozvíjet měkké dovednosti žáků.

- Vyučující začínají používat doporučení ze Vzdělávacího plánu a zásad výuky Skills Builder.
- Vyučující začínají používat společný jazyk pro rozvoj měkkých dovedností.
- Vyučující začínají systematicky plánovat rozvoj měkkých dovedností.

Skills Builder
Stříbrný certifikát

Pro školy, **kterým se daří** systematicky rozvíjet měkké dovednosti **většiny žáků**.

- Vyučujícím se daří používat doporučení ze Vzdělávacího plánu a zásad výuky Skills Builder.
- Většina vyučujících používá společný jazyk pro rozvoj měkkých dovedností.
- Systematický rozvoj měkkých dovedností se stává součástí vzdělávacího programu školy.

Skills Builder
Zlatý certifikát

Pro školy, kde je systematický rozvoj měkkých dovedností **běžnou součástí** vzdělávání **všech žáků**.

- Všichni vyučující běžně používají doporučení ze Vzdělávacího plánu a zásad výuky Skills Builder.
- Všichni vyučující mají kompetence rozvíjet měkké dovednosti žáků.
- Systematický rozvoj měkkých dovedností je nedílnou součástí vzdělávacího programu školy.

https://skillsbuilder.scholaempirica.org/medailonky-skol

Skills Builder – mapa škol (32 ZŠ a 11 SOŠ)

43
českých škol

14
krajů

Co metodika Skills Builder do škol přináší?

systém a postupné kroky pro rozvoj dovedností

“Metodika Skills Builder nám umožnila měkké dovednosti systematizovat, strukturovat a zacílit jejich rozvoj jak s ohledem na individuální potřeby jednotlivých žáků, tak i v rámci posilování soudržnosti třídních kolektivů a celkového školního klimatu. Zároveň přináší inspiraci pedagogům k vlastnímu profesnímu růstu a nabízí nástroje k pojmenování silných i rozvojových oblastí u žáků i učitelů. “
Mgr. Bc. Monika Kamenická, ředitelka
Speciální základní škola a Praktická škola Šluknov

změnu přístupu k rozvoji dovedností ve výuce

“Díky metodice Skills Builder se mi daří rozvoj měkkých dovedností zapojit do velké části vyučovacích hodin. Metodiku vnímám jako “kuchařku”, ve které se mohu inspirovat nabízenými aktivitami.”
Mgr. Jana Josífková
Doctrina - základní škola, Liberec

“Zavádění Skills Builderu přináší do školního prostředí jasnou strukturu pro rozvoj tzv. soft skills a přispívá ke kultivaci mezilidských vztahů, lepší spolupráci mezi žáky a jejich větší angažovanosti ve výuce i mimoškolních aktivitách.”
Mgr. Vendula Jurášková, ředitelka
ZŠ Praha 3 Jeseniova

Evaluace

Evaluace v kostce

- **evaluace nemá zatěžovat**
- důraz na **pedagogy** a jejich vnímání důvěry ve vlastní kompetence – *„self-efficacy”*
    - **zapojení dvou skupin** – uživatelé a neuživatelé metodiky; srovnání
- \+ rychlé zmapování úrovně **žáků** u vybraných měkkých dovedností (dle rámce SB)

„zlepšování výuky s oporou o data“

— anonym, NPI (2026)

Učitel jako hlavní aktér

1. profesní rozvoj a „uschopňování“ skrze metodiku
2. lepší pedagogické dovednosti vedou k častějším **vlastním pozitivním zkušenostem** v práci
3. zapojení celé školy – učení skrze výsledky kolegů
4. vyšší self-efficacy
5. dopady vyšší self-efficacy (↑ well-being, výkon)

Měření učitelské self-efficacy

- 12položková škála self-efficacy z šetření TALIS (OECD)
- možnost srovnání s reprezentativním vzorkem (poslední TALIS 2024)
- vysoká úroveň detailu – velikost školy, kraj, délka praxe, věk

Učitelská self-efficacy

„učitelovo přesvědčení o jeho schopnostech plánovat, organizovat a realizovat různé výchovně-vzdělávací aktivity, které jsou základem pro dosažení pedagogických cílů“

— Smetáčková et al. (2019)

Do jaké míry zvládáte při výuce následující?

V každém řádku prosím vyznačte jednu odpověď.

		Vůbec ne	Do určité míry	Docela ano	Do velké míry
a)	Přesvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
b)	Pomoci žákům uvědomit si, jakou má učení hodnotu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
c)	Připravovat žákům podnětné otázky	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
d)	Mít pod kontrolou vyrušování ve třídě	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
e)	Motivovat žáky, kteří nemají zájem o školní práci	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
f)	Vyjasnit svá očekávání ohledně chování žáků	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Žáci – měkké dovednosti – sebeposuzovací varianta

- sledujeme dvě dovednosti z osmi:

Evaluace Skills Builder Akcelerátoru

- pouze dvě vlny měření za školní rok

září/říjen

- učitelský dotazník
- žákovský dotazník
  (1.–3. třídy – mapování pedagogem)

květen/červen

- učitelský dotazník
- žákovský dotazník
  (1.–3. třídy – mapování pedagogem)

Výsledky u žáků

(2 840 pozorování v 15 ZŠ)

Nárůst dovednosti naslouchat pozorujeme nejvíce u žáků škol, které metodiku využívají nejintenzivněji

Školy dělíme podle průměrného sebereportovaného využití metodiky učiteli.

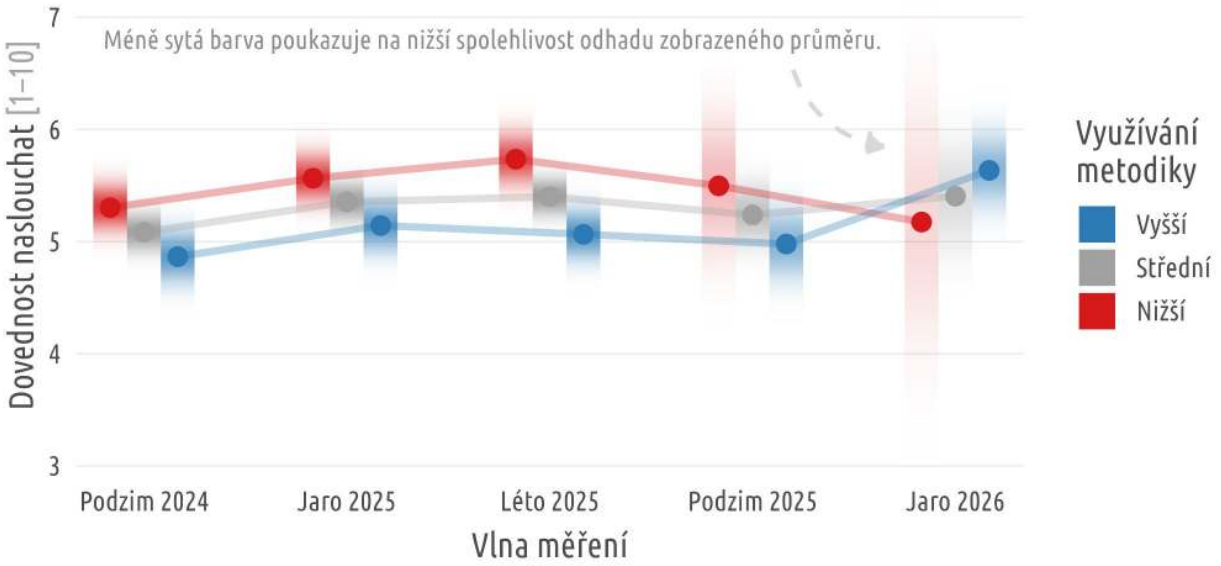

Dovednost naslouchat je vyjádřena na škále 1–10, kde 5–6 = průměr, 7–8 = nadprůměr, 3–4 = podprůměr. Odhad úrovně dovednosti vychází ze statistického modelu tzv. teorie odpovědi na položku, nikoliv z prostého součtu bodů. Zobrazujeme tzv. marginální průměry modelu kontrolujícího na pohlaví a věk žáků, který skrze tzv. náhodné efekty zohleňuje i hierarchii škola/třída/žák.

Výsledky u pedagogů

Vývoj celkové učitelské self-efficacy

U učitelů, kteří subjektivně zvýšili míru využívání metodiky, došlo k statisticky vyššímu nárůstu self-efficacy ve srovnání s těmi učiteli, kteří míru využívání metodiky neměnili, nebo ji snížili.

Pozn.: Hodnoty jsou marginální průměry z lineárního modelu se smíšenými efekty kontrolujícího na pohlaví, věk a délku praxe učitelů. Horizontální čára značí průměrnou self-efficacy vrozku českých učitelů dle Smetáčkové (2017).

SCHOLA EMPIRICA

Šíříme ověřené postupy ve vzdělávání

Děkujeme za pozornost

Mgr. Romana Šloufová
sloufova@scholaempirica.org
Mgr. Jan Netík
netik@scholaempirica.org

www.scholaempirica.org

info@scholaempirica.org